

Persónuvernd

Rafrænt eftirlit og friðhelgi einkalífs - hvar liggja mörkin?

Erindi á málþingi Persónuverndar og
Mannréttindastofnunar Háskóla Íslands,

28. janúar 2015

Alma Tryggvadóttir, lögfræðingur

Laga- og reglugerðarumhverfi

- Evrópuráðssamningur nr. 108 frá 28. janúar 1981
- Friðhelgi einkalífs tryggð í stjórnarskrá og Mannréttindasáttmála Evrópu
- Tilskipun Evrópuráðsins nr. 95/46/EB
- Lög 77/2000 um persónuvernd og meðferð persónuupplýsinga (pul.)
- Reglur nr. 837/2006, um rafræna vöktun og meðferð myndefnis sem safnast við rafræna vöktun
 - Meginreglur pul. útfærðar nánar

Hvað er rafræn vöktun?

- „Rafræn vöktun er vöktun sem er viðvarandi eða endurtekin reglulega og felur í sér eftirlit með einstaklingum með fjarstýrðum eða sjálfvirkum búnaði, og fer fram á almannafæri eða á svæði sem takmarkaður hópur fólks fer um að jafnaði“
 - Leiðir, á að eða getur leitt til vinnslu persónuupplýsinga
 - Sjónvarpsvöktun án þess að fram fari söfnun persónuuppl.
- Hvað telst ekki til rafrænnar vöktunar
 - Einstök, tilfallandi mynda-, myndbands- eða hljóðupptaka
 - Engu að síður vinnsla persónuupplýsinga sem þarf að vera í samræmi við persónuverndarlög nr. 77/2000

Hvað eru persónuupplýsingar

- „Sérhverjar persónugreindar eða persónugreinanlegar upplýsingar um hinn skráða, þ.e. upplýsingar sem beint eða óbeint má rekja til tiltekins einstaklings, látins eða lifandi“
- Eftir því sem upplýsingar standa nær einstaklingi njóta þær ríkari verndar sem viðkvæmar upplýsingar
 - T.d. upplýsingar um að heilsufar, stjórnmalaskoðanir, kynþátt, lyfja- og áfngisnotkun og hvort maður hafi verið grunaður, ákærður eða dæmdur fyrir refsiverðan verknað.
- Margvísleg form persónuupplýsinga
 - Nafn, kennitala, ip-tala, bílnúmer, ljósmynd, netfang o.fl.

Persónuvernd

Hver má vakta og hvað má vakta?

- Skyldur samkvæmt pul. hvíla á *ábyrgðaraðila*
 - Ákveður tilgang vöktunar, búnað, aðferð og aðra ráðstöfun upplýsinga
- Heimilt að vakta eigin eignir eða svæði
- Einungis lögregla má viðhafa rafræna vöktun á almannafæri
 - Vöktun á almannafæri hjá sveitarfélögum
- Öll vöktun með leynd er óheimil

Skyldur þess sem viðhefur vöktun

- Fræðsluskylda
 - Tilgang, búnað, aðgangur að efni, rétt til að andmæla vöktun o.fl.
- Viðvörðunarskylda
- Skýr og málefnalegur tilgangur
 - Öryggis- og eignavörslutilgangur
 - Vöktun með vinnuskilum starfsmanna háð strangari skilyrðum
- Nauðsyn og meðalhóf - eru vægari leiðir færar?
- Meðferð, varðveisla og eyðing
 - 90 daga varðveislutími
 - Tryggja öryggi s.s. með aðgangstakmörkunum
 - Ekki heimilt að afhenda öðrum en lögreglu
 - Birting myndskaiða á netinu er óheimil

Réttindi hins skráða

- Einkalífsréttur
- Fræðsla um framkvæmd og meðferð upplýsinga
 - T.d. um tilgang, aðgang að upplýsingum, varðveislutíma, tegund búnaðar, rétt til að andmæla vöktun og um afleiðingar þess o.fl.
- Upplýsingaréttur
 - Réttur til vitneskju um vinnslu
 - Réttur til að skoða gögn sem safnast við rafræna vöktun
- Kvörtun til Persónuverndar

- Friðhelgi einkalífs stafar sífelld meiri ógn af auknu umfangi rafrænnar vöktunar
- Rafrænt eftirlit nauðsynlegt og málefnalegt í vissum tilvikum
- Hlutverk ábyrgðaraðila að huga að einkalífs- og meðalhófssjónarmiðum og meta hvort raunveruleg þörf sé á rafrænu eftirliti

- Takk fyrir -

